

הקדמה למהדורה השנייה

מאת

פרופ' אורית פישמן אפורי

העיצוב התעשייתי הפך לחלק בלתי נפרד מהתרבות החזותית של ימינו. העיצוב הוא חלק מכל חפץ בו אנו עושים שימוש. מעבר לכך, העיצוב הוא גם כלי להעברת מסרים חברתיים. כיום, אין חולק כי חשיבותו של העיצוב התעשייתי לחברה ולכלכלה המודרנית רבה מאוד. על כן, העיצוב התעשייתי ראוי לאסדרה משפטית מודרנית, ההולמת את רוח הזמן, כמו כל יתר ענפי הקניין הרוחני.

מורכבותו של דין הקניין הרוחני העוסק בעיצוב התעשייתי רבה, שכן העיצוב התעשייתי נושא עימו מאפיינים המשותפים ליתר ענפי הקניין הרוחני המרכזיים. כך, בדומה לתחום הפטנטים, העיצוב התעשייתי משקף מרכיב חדשני של פיתוחים טכנולוגיים; בדומה לתחום זכויות היוצרים, העיצוב התעשייתי משקף מרכיב יצירתי של אומנותיות; ובדומה לתחום סימני המסחר, העיצוב התעשייתי משקף מרכיב של מוניטין המבדל מקור סחורה אחד ממשנהו. ניכר, איפוא, שתחום העיצובים הוא כה מורכב, מן הטעם שהוא מאגד בתוכו קשת רחבה מאוד של צרכים חברתיים ואינטרסים ציבוריים הראויים להגנה. דיני העיצובים, במובנים רבים, הם כור ההיתוך של ענפי המשפט השונים הנכללים במסגרת הרחבה של "הקניין הרוחני".

לאחרונה, נחקק בישראל חוק העיצובים, התשע"ז - 2017. חוק זה החליף את פקודת הפטנטים והמדגמים, 1924. ספר זה ישמש את קוראיו כמפת דרכים להתמצאות בדיני העיצובים (והמדגמים) הנוהגים במשפט הישראלי. הספר, בנוי כנדבך חדש על גבי המהדורה הישנה, והוא כולל סקירה מקיפה הן של הדין הקודם הן של חוק העיצובים, התשע"ז - 2017. חוק זה החדיר למשפט הישראלי חידושים רבים, זאת בין היתר בנוגע לשאלות בסיס באשר להגדרה מהו עיצוב, דרכי ההגנה עליו, משך ההגנה ועוד. פרקים נרחבים בספר עוסקים בשינויים אלה ומכאן ערכו הרב למתעניינים בתחום. המחברים, עו"ד

יונתן דרורי ועו"ד יותם וירז'נסקי-אורלנד השכילו לכתוב ספר זה באופן סדור, קולח ובהיר, כך שישרת קהלים רחבים, בהם משפטנים ומעצבים. על כן, ספר זה יוצא לאור בעת הראויה והוא תוספת נחוצה לארון הספרים הישראלי בתחום הקניין הרוחני.

פרופ' אורית פישמן אפורי

דיקן בית הספר למשפטים, המכללה למנהל

אפריל 2019